

Зайченко Р. А., Курінна І. Г.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ

Для забезпечення економічного зростання у довгостроковому періоді потрібні значні інвестиції. Інтенсивність та ефективність інвестицій це запорука сталого економічного розвитку. Завдяки інвестиційній політиці та ефективним фінансовим інструментам держава здатна активізувати інвестиційні процеси. На загальнодержавному рівні фінансова політика здатна забезпечити стабільний фінансовий розвиток країни.

Фінансові інструменти регулювання інвестиційної активності ґрунтуються на грошових відносинах, пов'язаних з використанням, утворенням і розподілом фондів грошових ресурсів. Вони представляють собою набір фінансових показників, через які керуюча система може впливати на господарську діяльність підприємства.

Основними інструментами регулювання інвестиційної активності є бюджетне і податкове регулювання. Бюджетна політика через систему інструментів здатна суттєво впливати на інвестиційну активність суб'єктів господарювання, тобто вона є тим засобом, за допомогою якого держава справляє дієвий вплив на темпи економічного зростання. Бюджетне фінансування інноваційного розвитку економіки є важливим інструментом державної інвестиційної політики.

Розподіл фінансових ресурсів відбувається відповідно до статей видатків та сум, передбачених у бюджеті країни на кожен конкретний рік. Для науково-технічних розробок і програм використовується програмно-цільове фінансування. Воно спрямоване на забезпечення проведення найважливіших науково-технічних розробок, які виконуються за державним замовленням, а також реалізацію пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки.

Програмно-цільове фінансування застосовується і щодо проектів, які виконуються в межах міжнародного науково-технічного співробітництва. Оскільки існує гіпертрофована структура економіки, високий рівень монополізації, надмірна диференціація технічного рівня виробництва, ринок інвестиційних ресурсів недостатньо сформований, банки майже не здійснюють довгострокового кредитування, а власних інвестиційних коштів підприємствам бракує – для України особливе значення мають бюджетні методи регулювання.

Податкове стимулювання інвестиційної активності господарюючих суб'єктів, насамперед, має базуватися на стабільності системи оподаткування протягом року, її простоті та доступності. Держава має звільнити від оподаткування частину прибутку підприємств, яку вони спрямовують на забезпечення випуску конкурентоздатної продукції та продукції на експорт, запровадження передових методів виробництва, модернізацію обладнання та устаткування, вдосконалення технології виробництва, розвиток свого виробничого потенціалу тощо. Визначаючи об'єкти оподаткування, податкові ставки та пільги, держава може прискорювати розвиток виробництв, які не можуть самостійно забезпечити свій розвиток в умовах ринкової економіки або навпаки, локалізувати негативні економічні явища та процеси. Обмеженість бюджетних коштів диктує умови ретельного вибору напрямів бюджетного інвестування та звуження їх кількості, зосередження уваги на об'єктах, які мають вагоме суспільне значення та не є привабливими з позиції приватного капіталу. Від податкового регулювання залежать повнота й своєчасність державних витрат, і навпаки, заплановані державні витрати мають бути покриті дохідною частиною державного бюджету.

Таким чином, бюджетне і податкове регулювання знаходяться у тісній взаємозалежності. Проте, неможливість спрогнозувати фінансову і виробничо-господарську діяльність об'єктів інвестування зумовлено нестабільністю вітчизняної законодавчої бази, тому для іноземного інвестора стабільність нормативної бази є важливішою, ніж пільги.

Отже, формування в Україні привабливого для іноземних інвесторів середовища, насамперед, треба починати з системи активних дій держави, спрямованих на зміну політичного, економічного та правового поля в країні.

Список використаних джерел:

1. Абрамович І. Е. Напрями активізації державної політики щодо залучення інвестицій в економіку України / І. Е. Абрамович // Економіка та держава. – 2007. – № 3. – С. 49–51.
2. Бурденко І. М. Податкова система як інструмент інноваційно-інвестиційного розвитку України / І. М. Бурденко // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 3 (81). – С. 150–159.
3. Денисенко М. Можливості активізації інвестування в сучасних умовах / М. Денисенко // Економіка України. – 2003. – № 1. – С. 28–32.
4. Жипнас В. В. Джерела інвестиційних ресурсів структурної перебудови / В. В. Жипнас // Формування ринкових відносин в Україні. – К. : НДЕІ, 2008. – Вип. 1 (80). – С. 60–67.
5. Захарін С. Макроструктурні особливості інвестиційного процесу в корпоративному секторі / С. Захарін // Економіка України. – 2008. – № 6 (559). – С. 27–36.
6. Коссак В. Іноземні інвестиції в Україні: цивільно-правовий аспект / В. Коссак. – Львів : Центр Європи, 1999. – 244 с.
7. Кудряшов В. П. Державна підтримка економічного зростання в Україні / В. П. Кудряшов // Фінанси України. – 2008. – № 9. – С. 42–53.